

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting fokzeugen- en vleesvarkensbedrijf C.V. Asvam, Liessel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvulling daarop

25 mei 2011 / rapportnummer 2342-70

1. Oordeel over het MER en de aanvulling daarop

C.V. Asvam is voornemens haar varkensbedrijf aan de Nuenensedijk 21 te Helmond te verplaatsen naar de Snoertsebaan ongenummerd te Liessel. De nieuwe situatie bestaat uit:

- 4 nieuwe stallen voor het huisvesten van 768 opfokzeugen, 1.288 zeugen, 5.760 gespeende biggen, 9.448 vleesvarkens en 3 dekberen en;
- een installatie voor het bewerken en verwerken van mest inclusief een warmtekrachtkoppeling (wkk).

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne, een omgevingsvergunning aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de m.e.r.-procedure doorlopen.

Het MER is opgesteld voor de verlening van deze omgevingsvergunning. Uit mondelinge informatie van de gemeente blijkt dat in de aanvraag voor de omgevingsvergunning vergunning wordt gevraagd voor het oprichten en het bouwen van de inrichting en ook de eventuele toestemming in het kader van de Natuurbeschermingswet en van de Flora- en Faunawet.¹

De Commissie voor de m.e.r. (verder de Commissie)² signaleerde bij toetsing aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal tekortkomingen, die zij essentieel achtte voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de eerder genoemde onderdelen van de aan te vragen omgevingsvergunning. De initiatiefnemer heeft daarop een aanvulling op het MER opgesteld met daarin informatie over:

- de luchtweerstandberekeningen van het ventilatiesysteem;
- de kenmerken en effecten van de mestbe- en verwerking;
- de randvoorwaarden uit het wettelijk kader;
- de vergelijking van alternatieven met de referentiesituatie;
- de beschrijving van de effecten op natuur, geur en het oppervlaktewater.

De Commissie constateert dat de informatie onoverzichtelijk en moeilijk te doorgronden is. Voor bestuurders en belanghebbenden is het daardoor nauwelijks mogelijk om een goed beeld van de effecten van het voornemen te krijgen. Door het aanvullen van bovenstaande informatie zijn de emissieberekeningen verificerbaarder en zijn de effecten voor zowel natuur, geur en oppervlaktewater beter inzichtelijk. De samenvatting is aangepast.

De Commissie is van oordeel dat het MER en de aanvulling samen voldoende informatie bevatten voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over de eerder genoemde onderdelen van de aan te vragen omgevingsvergunning.

¹ De gemeente heeft aangegeven dat een aanvraag van een afwijking van het bestemmingsplan niet aan de orde is. De Commissie merkt op dat de Natuurbeschermingswet vergunning alleen door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant kan worden verleend en dat Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant nog een verklaring van geen bedenking ten behoeve van de omgevingsvergunning moet verlenen.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'. In bijlage 2 is een overzicht van de door het bevoegd gezag toegezonden zienswijzen en adviezen opgenomen.

De Commissie constateert dat de aanvulling een alternatief is toegevoegd. Uit het MER en de aanvulling blijkt onder meer dat:

- een toename in ammoniakdepositie op de in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden zal optreden (zie ook paragraaf 2.5 van dit advies);
- de fijn stof toename te kwalificeren is als 'niet in betekende mate' (de toename is minder dan 1,2 ug/m³);
- een relatief kleine verslechtering in geurbelasting optreedt voor 6 geurgevoelige objecten (zie ook paragraaf 2.5 van dit advies). De verandering in leefklimaat door deze verslechtering is echter niet beoordeeld.

De aanvulling heeft niet ter visie gelegen. Daarom heeft de Commissie geen zienswijzen over de aanvulling in haar advies mee kunnen nemen. De Commissie adviseert de aanvulling zo spoedig mogelijk openbaar te maken.

Verder merkt de Commissie op dat in de berekening van de hoeveelheid bijproducten (in een bijlage bij het MER) mogelijk een onjuistheid zit, de hoeveelheid 'soya 49/7' is niet bij de totale hoeveelheid bijproducten meegeteld. Indien de totale hoeveelheid bijproducten onder de 15.000 ton blijft, is de gemeente bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning. Boven deze hoeveelheid is de provincie bevoegd gezag.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Ventilatiesysteem

MER

Uit het MER viel niet op te maken of de daarin genoemde uittreedsnelheden haalbaar zijn en wat de gevolgen zijn voor de energieconsumptie. De haalbaarheid van deze uittreedsnelheden is cruciale informatie voor het MER, aangezien daarmee tevens de uitstoot en het verspreidingspatroon van ammoniak, geur en luchtkwaliteit samenhangen. Andere luchtsnelheden leiden tot andere effecten op de ammoniakemissie en de gevolgen voor geurhinder, luchtkwaliteit en energieverbruik. In het MER was niet beschreven:

- de relatie tussen de benodigde capaciteit van de ventilatoren en de te overwinnen tegendruk in het gehele systeem;
- de toename van het energieverbruik als gevolg van de te overwinnen tegendruk;
- hoe geborgd is dat de luchtsnelheden (4 m/s) daadwerkelijk kunnen worden gehaald.

Door het ontbreken van deze informatie was het voor de Commissie niet duidelijk of de juiste invoergegevens zijn gebruikt.

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is een nadere en voldoende omschrijving gegeven van de werking van het voorgestelde ventilatiesysteem. De haalbaarheid van de luchtsnelheden is met berekeningen onderbouwd. Daarbij is ook het extra energieverbruik dat nodig is voor realisatie van de snelheden gegeven.

2.2 Mestbe- en -verwerkinginstallatie

MER

De beschrijving van de mestbe- en -verwerkinginstallatie was in het MER niet volledig, hierdoor waren ook de milieueffecten niet volledig beschreven. De Commissie miste informatie over de volgende onderdelen:

- aanwezigheid noodstroomvoorziening (ivm veiligheid);
- de soorten en hoeveelheden van de gebruikte co-producten;
- de wijze van opslag van de dikke fractie en de wijze van compostering;
- de beschrijving van de restproducten van het digestaat en de bestemming ervan;
- de verwerking van het ammoniakdeel in het biogas;
- de capaciteit van de WKK; niet duidelijk is hoeveel methaangas wordt opgewaardeerd tot aardgas;
- de wijze van opslag van de vloeibare CO₂.

De emissies uit de wkk en de opslag van mest en digestaat waren niet in het MER gegeven. Hierdoor was er onvoldoende inzicht in de totale emissies van het voornemen.

Aanvulling

Uit de aanvulling blijkt dat:

- een noodstroomvoorziening zal worden geïnstalleerd;
- er als co-producten alleen CCM en ingedikte mest gebruikt zullen worden;
- de dikke fractie wordt opgeslagen in de mestverwerkingsloods en gedeeltelijk afgevoerd naar een erkende verwerker;
- er geen compostering plaats zal vinden;
- de restproducten van het digestaat worden gereinigd en hergebruikt;
- het ammoniakdeel in het biogas zal worden verbrand;
- er geen opwaardering van methaangas naar aardgas plaats zal vinden;
- en er geen vloeibare CO₂ wordt opgeslagen.

In de bijlage bij de aanvulling zijn KEMA Stacks uitdraaien van fijn stof en NO₂ en CO emissies van de WKK en mestbewerking opgenomen.

De Commissie constateert dat in de aanvulling vermeld staat dat de ammoniakemissie van de mestbe- en mestverwerkingsinstallatie 345 g/uur bedraagt. De onderbouwing dan wel een bronvermelding van de vermelde emissie is niet gegeven. Uit de tekening blijkt dat de mestverwerkingsruimte is aangesloten op de luchtwasser. Dit betekent dat de ammoniakemissie die vrijkomt uit deze ruimte grotendeels door de luchtwasser zal worden afgevangen.

De Commissie constateert daarnaast dat de informatie niet eenduidig is en enige inconsistenties heeft: zo is de omrekening van gr/uur naar kg/uur onjuist en is tevens het aantal draaiuren/jaar overschat. Echter deze omissies zullen de conclusies die getrokken kunnen worden op basis van de aanvullende informatie over de mestbe- en verwerking niet significant beïnvloeden. De bijdrage aan de toename aan verzurende en vermestende depositie van uit de mestbe- en verwerking is relatief klein ten opzichte van de bijdrage vanuit de stallen.

2.3 Randvoorwaarden uit het wettelijk kader

MER

In de beschrijving van het wettelijk en beleidskader wordt summier ingegaan op de randvoorwaarden die hieruit voortkomen voor het initiatief. Hierdoor is het onvoldoende duidelijk of het initiatief uitvoerbaar is binnen het wettelijk kader.

Aanvulling

In de aanvulling is voldoende ingegaan op de randvoorwaarden vanuit het BRZO³ voor de mestbe- en verwerking alsmede de volgende kaders:

- Lozingenbesluit bodembescherming;
- Verordening Ruimte (zie ook paragraaf 2.5.1 van dit advies);
- Keur waterschap (zie ook paragraaf 2.5.4 van dit advies).

In de aanvulling zijn maatregelen beschreven om aan deze besluiten te kunnen voldoen.

2.4 Referentiesituatie

MER

In het MER werden de effecten van het initiatief vergeleken met de effecten van de huidige bedrijfslocatie. De effecten dienen echter te worden gerelateerd aan de huidige feitelijke situatie op de planlocatie. Er staat nu immers nog geen veehouderijbedrijf op deze locatie, waardoor vrijwel iedere ingreep een verslechtering van de plaatselijke milieusituatie zal betekenen.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de alternatieven, conform vereisten, vergeleken met de huidige situatie op de planlocatie. Duidelijk wordt onder andere dat:

- de fijn stof toename minder is dan 1,2 ug/m³;
- een toename in ammoniakdepositie op de in de omgeving liggende Natura 2000-gebieden zal optreden (zie §2.5 van dit advies);
- een relatief kleine verslechtering in geurbelasting optreedt (zie §2.5 van dit advies).

2.5 Effectbeschrijving

2.5.1 Natura 2000-gebieden

MER

In het MER werden een drietal Natura 2000-gebieden (Deurnsche Peel & Mariapeel, Grootte Peel, Strabrechtse heide en Beuven) beschreven. Echter de volgende informatie ontbrak:

- de instandhoudingdoelstellingen;
- de huidige staat van instandhouding;

³ Besluit risico zware ongevallen.

- de locatie van de voor vermisting en verzuring gevoelige habitattypen (er is in het MER alleen gekeken naar de rand van de gebieden);
- de huidige achtergrondconcentraties NO_x en SO₂;
- de totale ammoniakemissies van het initiatief inclusief de emissies van de mestbe- en verwerking;
- de gevolgen van de vermestende en/of verzurende depositie op de daarvoor gevoelige habitattypen.

Ook ontbrak de onderbouwing van een mogelijke saldering.⁴

Aanvulling

De Commissie is van oordeel dat in de aanvulling in voldoende mate op bovenstaande punten is ingegaan. De Commissie merkt op dat een gedeelte van de informatie, zoals de huidige staat van instandhouding is gegeven in zéér onoverzichtelijke tabellen.

In de aanvulling is aangegeven dat de maximale toename aan stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied 'Deurnsche Peel en Mariapeel' 14,87 mol/ha/jaar bedraagt. Er is een beroep gedaan op de provinciale depositiebank door middel van een aanvraag. De onderbouwing van een mogelijke saldering is gebaseerd op de mondelinge toezegging dat 'er voldoende ammoniak in de depositiebank zit om de toename aan ammoniakdepositie te compenseren' (Aanvulling pagina ongenummerd, § 2.5.1). Vanwege het recente besluit van Gedeputeerde Staten om een 'pas op de plaats' te maken om eerst de depositiebank te controleren, is in de aanvulling aangegeven dat saldering een leemte in kennis is. Daardoor is het onzeker of op de korte termijn hier ook daadwerkelijk gebruik van kan worden gemaakt.

2.5.2 Flora- en faunaonderzoek

MER

Ten aanzien van het flora- en faunaonderzoek constateert de Commissie dat alleen op basis van de algemene gegevens van het Natuurloket de conclusie wordt getrokken dat er geen gevolgen zijn voor de soorten genoemd in de Flora- en Faunawet. De Commissie is van oordeel dat deze conclusie op basis van de gegevens in het MER onvoldoende aannemelijk wordt gemaakt.⁵

Aanvulling

In de aanvulling op het MER is een quick scan van de in het plangebied voorkomende flora en fauna gegeven. Hieruit blijkt dat in de houtsingel aan de zuidwestzijde de levendbarende hagedis voorkomt. Er is aangegeven dat deze houtsingel wordt gehandhaafd. Ook dient de houtsingel en de ernaast gelegen Oude Aa als mogelijke vliegrouwe voor vleermuizen. Er is aangegeven dat tot een afstand van 50 meter geen buitenverlichting op de zuidzijde van het plangebied wordt gericht om daarmee verstoring te voorkomen. Daarmee is voldoende aangetoond dat gevolgen voor beschermde soorten voorkomen kunnen worden.

⁴ In het MER wordt op pagina 91 een mogelijke saldering aangehaald: "het nieuwe bedrijf zal door saldering middels de depositiebank voldoen aan alle in de Verordening stikstof en Natura 2000 gestelde criteria".

⁵ Aangezien de aanvraag van een ontheffing van de Flora- en faunawet onderdeel uitmaakt van de omgevingsvergunning, dient in het MER aannemelijk gemaakt te worden dat er een reële kans is op het verkrijgen van een ontheffing.

2.5.3 Geur⁶

MER

In het MER waren de effecten voor geur niet afdoende in beeld gebracht. Zo werd niet duidelijk wat de verandering in geur door het initiatief en in cumulatie met andere bedrijven zou zijn. Ook waren effecten op geur van de mestbe- en -verwerkinginstallatie (wkk, opslagsilo's) evenals de mogelijke effecten van enkel droogvoer of enkel brijvoer en het gebruik van (droge of natte) bijproducten niet in beeld gebracht.

Aanvulling

In de aanvulling zijn de effecten op geur van de mestbe- en verwerkingsinstallatie, evenals de effecten door brijvoer, gegeven. Er is aangegeven dat enkel droogvoer geen alternatief is. De geuremissies door de bijproducten worden niet besproken, omdat deze zoals in de bijlage bij de aanvulling is weergegeven weinig tot geen geurhinder veroorzaken.

Ook zijn de veehouderijbedrijven in de omgeving van het voornemen gegeven. Duidelijk is geworden:

- welke bedrijven bij de cumulatieberekeningen zijn betrokken;
- waar de geurgevoelige objecten liggen;
- wat de geurbelasting is op de geurgevoelige objecten;
- wat het aantal geurgevoelige objecten is.

Tevens is ingegaan op de verandering in geurbelasting in odourunits, er blijkt een relatief kleine verslechtering in geurbelasting te zijn voor 6 geurgevoelige objecten.

2.5.4 Afvalwaterlozing

MER

In het MER was vermeld dat bij de mestbe- en verwerking zuiver water ontstaat. Ook staat beschreven dat dit water (permeaat) op het oppervlaktewater zal worden geloosd. Er was niet met analysegegevens onderbouwd dat het om "zuiver" water gaat en daarmee ook inderdaad kan worden geloosd.

Aanvulling

In de aanvulling is de kwaliteit van het te lozen water afdoende onderbouwd. Het MER stelt op pagina ongenummerd 'Een eventuele melding en/of vergunning in het kader van de Keur voor het lozen of infiltreren van water afkomstig van de inrichting zal worden aangevraagd.'

⁶ De zienswijzen wijzen ook op het ontbreken van de cumulatieve geurhinder.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Varkenshouderij C.V. Asvam

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne

Besluit: vaststellen omgevingsvergunning

Categorie Besluit m.e.r.: C14.0

Activiteit: het oprichten van een fokzeugen- en vleesvarkensbedrijf.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Weekblad van Deurne: 22 oktober 2009
ter inzage legging startnotitie: 23 oktober 2009 tot en met 3 december 2009
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 20 oktober 2009
richtlijnenadvies uitgebracht: 21 december 2009
richtlijnen vastgesteld: 9 februari 2010
kennisgeving MER in Weekblad van Deurne: 9 december 2010
ter inzage legging MER: 10 december 2010 tot en met 20 januari 2011
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 2 december 2010
voorlopig toetsingsadvies uitgebracht: 14 februari 2011
toetsingsadvies uitgebracht: 25 mei 2011

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. R.J. van Dijk
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg (toetsing aanvulling op het MER)
ing. I. Spapens (toetsing MER)
ir. C.T. Smit (werkgroepsecretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer en de eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies

dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Milieueffectrapportage: Varkenshouderij c.v. Asvam, deel 1, september 2010
- Milieueffectrapportage: Varkenshouderij c.v. Asvam, deel 2, september 2010
- Milieueffectrapportage: aanvullingen deel 1, maart 2011
- Milieueffectrapportage: aanvullingen deel 2, maart 2011

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 26 januari 2011 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. K. van Bommel, Deurne
2. Handtekeningenactie 30 inwoners Liessel, ontvangen op 23 december 2010 en 18 januari 2011
3. Handtekeningenactie 6 inwoners Liessel
4. P.C. Keunen, Liessel
5. J.M. Stevens, W.M. Stevens-Berkers en kinderen, Deurne

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Oprichting fokzeugen- en vleesvarkensbedrijf C.V. Asvam, Liessel en de aanvulling daarop

C.V. Asvam is voornemens haar varkensbedrijf aan de Nuenensedijk 21 te Helmond te verplaatsen naar de Snoertsebaan ongenummerd te Liessel. De nieuwe situatie bestaat uit 4 nieuwe stallen voor het huisvesten van 768 opfokzeugen, 1.288 zeugen, 5.760 gespeende biggen, 9.448 vleesvarkens en 3 dekberen en een installatie voor het bewerken en verwerken van mest inclusief een warmtekrachtkoppeling (wkk). Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deurne, een omgevingsvergunning aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning is de m.e.r.-procedure doorlopen.

Commissie voor de
milieueffectrapportage

ISBN: 978-90-421-3208-5

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

